

Pregled pravosodstva.¹⁾

1. Gluhonemci morejo pravoveljavno izreči svojo poslednjo voljo ne samo pri sodišči ali potom not. zapisa, temveč tudi v smislu §-a 585. o. drž. zak. v navzočnosti oseb, ki razumejo njihova znamenja.

Gluhonemci, ki ne spadajo med osebe, katerim IX. poglavje o. drž. z. ne dovoljuje napravljati oporok, niso v vsakem slučaju tudi slaboumni (§ 275. o. drž. zak.) ter se zamorejo z osebami, s katerimi pogostoma občujejo in ki razumejo njihova znamenja, o vsem sporazumevati, če tudi niso prejeli nobenega ali le malo poduka. Radi tega se napram gluhonemcem ne sme § 577. o. drž. zak. razlagati utesnujoče — posebno, ker je ta določba v slogi z §§ 59., 60., 61. in 72. not. r. Niti navedene določbe, niti zakon z dné 25. julija 1871, št. 76 drž. zak. ne ukazujejo, da bi moral gluhonemec le oporočati potom not. zapisa.

R. z dné 7. okt. 1892, št. 6993. G. Z.²⁾ št. 1, ex 1893, J. M.³⁾ št. 836.

2. Uporaba §-a 2. odst. 5. zak. z dné 10. junija 1887, št. 74 drž. zak. ni izključena, če gre za orodje, katero rabijo pomočniki eksekutovi njemu v prid.

Posel, s katerim se kdo živi, ne poneha biti rokodelstvo, če se poslužuje rokodelec pomočnikov, posebno, ako so reči (glasovirji), ki jih izdeluje eksekut, ne dajo izdelovati le po jednej osebi. S tem, da ima eksekut pomočnike, ni izključeno, da dela tudi osebno.

R. z dné 20. avgusta 1892, št. 9875. G. Z. št. 1 ex 1893.

3. Troške intervencije pri dokazovanji ad perpetuam memoriam mora prositelj nasprotniku tudi povrniti, ako se dokazovanje ni moglo vršiti radi tega, ker nasprotnik ni hotel dotične stvari (konja), katera naj bi se ogledala, staviti na razpolaganje, — kajti dokazovalec prouzročil jih je sè svojo prošnjo. S tem pa ni izključeno, da sme v glavni pravdi tirjati povrnitev.

R. z dné 20. septembra 1892, št. 11288. G. Z. št. 1 ex 1893.

4. Sodnik sme uradoma ustaviti narok⁴⁾, ki se je razpisal o prošnji za aktersko kavcijo, če je tožitelj odpadel od tožbe.

R. z dné 6. oktobra 1892, št. 11792. G. Z. št. 1 ex 1893.

5. Ako se nasprotnik protivi dokazovanju v večem spomin, a pri tem propade, mora povrniti prosilcu prouzročene troške.

R. z dné 28. septembra 1892, št. 11553 in r. z dné 7. oktobra 1892, št. 11590 J. B.⁴⁾ št. 52 ex 1892.

¹⁾ S tem upamo ustreči želji nekaterih gg. čitateljev našega lista, da prinašamo v kratkejši obliki po drugih listih priobčene važnejše razsodbe najvišjega sodišča. Da bode pa mogoče vsakomur, kdor želi natančneje poizvedeti o slučaju samem in posebno poučiti se o razsodbenih razlogih, navesti hočemo pri vsaki razsodbi vir, iz katerega smo jo posneli.

²⁾ Gerichts-Zeitung.

³⁾ Justiz-Ministerial-Verordnungs-Blatt, priloga.

⁴⁾ Juristische Blätter.

6. §-u 17. zem. zak. je pogoj, da je pravica do obrestij vknjižena. Ta paragraf določa le prednostni red zastavne pravice, katera pristojna obrestom glavnice. Na obresti, ki niso vknjiženi v glavni knjigi, se torej ne more ozirati. Določba §-a 1. zem. zak. glede knjige listin nima tu nobenega upliva. (§§ 2. in 4. zem. zak.)

R. z dné 22. septembra 1892, št. 10084 Č. P.¹⁾ str. 731 de 1892.

7 § 31. zem. zak. zahteva sodno ali pa notarsko poverjeni podpis pogodnikov. Po §-u 285. ces. pat. z dné 9. avgusta 1854, št. 208 drž. zak. mora pa stranka sama naprositi poverjenja podpisa na listini. Torej ne more nadomestovati poverjenja podpisa, ako beležnik potrdi, da je stranka priznala na zahtevanje nasprotné stranke vpričo beležnika pristnost svojega podpisa. (§ 31. zem. zak.)

R. z dné 6. septembra 1892, št. 10689 Z. f. N.²⁾ št. 47 ex 1892.

8. Odvetnik je v smislu §-a 24. m. nar. z dné 3. julija 1854, št. 169 drž. sodišču osebno obvezan za plačitev komisijskih stroškov, kateri so nastali vsled prošnje stranke, katero zastopa. Iztirjati se smejo tudi izvršilnim potom.

R. z dné 6. septembra 1892, št. 10353 Z. f. N. št. 43 de 1892.

9. Določba §-a 176. II. a kaz. zak. uporabiti se ima tudi, če obtoženec radi tatvine ni bil kaznovan v tuzemstvu, ampak v deželah, za katere velja kazenski zakon za nemško cesarstvo.

R. kas. dv. z dné 9. aprila 1892, št. 2949 G. Z. št. 1 ex 1893.

10. Za kazensko ovadbo in za zasobno obtožbo v imenu stranke v svoji pravici žaljene (§ 50. k. p. r.) zadostuje pooblastilo, glaseče se sploh na zastopanje v pravnih zadevah, ker ni treba, da bi se pooblastilo glasilo na to vrsto opravil (§ 1008. o. drž. zak.) Kaz. pr. red nima določbe, kako da se mora napravljati pooblastilo, torej se more tu ravnati le po predpisih obč. drž. zakona, iz katerih se pa ne da sklepati, da bi bilo potrebno, imeti pooblastilo, ki daje posebno pravico, vložiti za stranko kazenske ovadbe in obtožnice.

R. z dné 30. prosinca 1892, št. 15135 J. B. št. 48 de 1892.

11. Ako se naloži c. kr. erarju prisego, imenovati je tudi osebo, katera jo bode storiti imela. Imenovana oseba pa mora biti po svoji službi sposobna, da zastopa c. kr. erar pred sodiščem. Davčni eksekutor — posebno če je le v mestni službi — ne more torej storiti prisege za erar.

R. z dné 30. marcija 1892, št. 3425 J. B. št. 27 de 1892.

12. Ekspenzar, ki je narastel pred konkurzom pri odvetniku v kridatarjevi pravdni zadevi, v katero je vstopila masa, ne spada med troške mase, ker tega ne določuje § 29. konk. r., niti ni to utemeljeno v določbah §-a 1042. obč. drž. zak., ker ni vstopila konk. masa v mandatno razmero kridatarja in njegovega zastopnika in stroški i. t. d., ki jih je imel poslednji v tej zadevi, se niso zalagali za konkurzno maso, temveč le za kridatarja. Zastopnik torej ni upnik mase, ampak le kridatarjev.

R. z dné 14. septembra 1892, št. 10466 J. B. št. 42 de 1892.

¹⁾ Češki „Právník.“

²⁾ Zeitschrift für Notariat u. freiw. Gerichtsbarkeit.